

Sosiaalihuoltolain ja kehitysvammalain mukaisten työtoiminnan työosuusrahojen maksaminen

VD/7640/05.00.00/2018

ML-L/AC-F

Vammaisten henkilöiden työtoiminta (SHL 27e§/1982/710) on tarkoitettu vammaisille ja osatyökykyisille henkilöille, jotka eivät pysty työskentelemään tavanomaisessa työssä ja joiden katsotaan hyötyvän työtoiminnasta. Asiakkaalla voi olla lääkärin toteama vamma tai sairaus, hän voi olla mielenterveys- tai päihdekuntoutuja tai hän on voinut olla pitkään poissa työelämästä. Asiakkaan toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (LKE 2§/1977/519) mukaan kehitysvammaiselle henkilölle järjestetään osana erityishuoltoa työtoimintaa, jonka tarkoituksena on edistää kehitysvammaisten henkilöiden yhteiskunnallista sopeutumista. Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun asetuksen (24§/1977/988) mukaan erityishuoltoa saavan henkilön erityishuollon toimintayksikössä tekemä työ tai sen toimesta hänen tehtäväkseen järjestetty työ jää toimintayksikön hyväksi.

Työtoimintaan osallistuvalla voidaan kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti suorittaa työosuusrahaa. Tuloverolain (1992/1535) mukaan voidaan maksaa verovapaana sosiaalietuutena keskimäärin päivää kohden enintään 12 euron suuruinen toiminta- tai muun niminen avustus, jolla tuetaan asiakkaan hoitoa, kuntoutumista ja yhteiskuntaan sopeutumista.

Työosuusrahasta on tehty aikaisempi päätös sosiaali- ja terveyslautakunnassa 13.6.2011 § 20: Esitys työosuusrahan maksujen ja maksun perusteiden muutokseen vammaisten työ- ja päivätoiminnassa (SHL 27d§/1982/710). Päätöksen mukaan vammaisilla työosuusraha on ollut enimmillään laskennallisesti 2€ työtoimintatunti, pienellä osalla 1,25€ ja osalla 1,75€. Lisäksi on maksettu sairaspäiviltä työosuusraha ja kesälomarahaa. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujille on maksettu 1,75€ työtoimintatunti, mutta ei korvausta sairaspäiviltä eikä kesälomarahaa. Kehitysvammaisten toimintakeskuksissa on maksettu työosuusrahaa 1€ työtoimintatunti ja ryhmätyöavotoimintaan osallistuville 1,50€ työtoimintatunti. Korvausta sairaspäiviltä ja kesälomarahaa ei ole maksettu. Aikaisemmassa päätöksessä kehitysvammalain mukaisen työtoiminnan työosuusrahasta on katsottu, että koska kehitysvammalain mukaisen erityishuollon asiakkaiden matkat työtoimintaan kuuluvat erityishuoltoon, työosuusraha on pienempi.

Tällä esityksellä halutaan selkeyttää ja muuttaa työosuusrahan maksu yhdenmukaiseksi ja lisätä asiakkaiden yhdenvertaisuutta ennakoiden jo uutta vammaispalvelulakia, jossa tavoitteena on turvata vammaisille henkilöille palvelut yksilöllisten tarpeiden mukaan. Vammaisneuvosto on käsitellyt asiaa 26.9.2018 ja antanut lausuntonsa (Liite 1). Vammaisneuvoston kanta on, että työosuusrahan tulisi olla kaikille työtoiminnan piiriin kuuluville henkilöille samansuuruinen riippumatta pitkäaikaisen toimintarajoituksen syystä. Kehitysvammaisille ei voida maksaa pienempää korvausta kuin muille vammaisryhmille.

Esityksen mukaan erot aikaisempaan päätökseen ovat, että sosiaalihuoltolain mukaisen työtoimintamaksun korotus on osalla asiakkaista 0,25€, sairasloman palkasta ja kesälomarahasta luovutaan. Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisen työtoimintamaksun korotus on työtoiminnassa 1€ / tunti ja ryhmätyöavotoimintaa osallistuville 0,50€ / tunti. Kehitysvammalain

mukaisen työtoiminnan työosuusrahaa ei ole maksettu sairausloman ajalta. Myöskään kesälomarahaa ei ole maksettu.

Työosuusrahan korotuksen vaikutus tulee olemaan sosiaalihuoltolain mukaisen työtoiminnan työosuusrahan osalta noin 25.000€ vuodessa, mutta koska jatkossa ei makseta työosuusrahaa sairauspäiviltä ja eikä kesälomarahojakaan, vaikutus tulee olemaan kustannusneutraali. Kehitysvammalain mukaisen työtoiminnan työosuusrahan korotuksen kustannusvaikutuksen arvioidaan olevan noin 35 000 euroa vuodessa.

Vantaalla työtoimintaa järjestetään vammaisille pääosin ostotoimintana ja osittain omana toimintana ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujille ostotoimintana. Pääosin palveluntuottaja maksaa asiakkaalle työtoiminnasta työosuusrahan ja se sisältyy kaupungin palveluntuottajalle maksamaan palvelumaksuun. Koska pääosin palveluntuottajat maksavat työosuusrahan, tulevia sosiaalihuoltolain mukaisia työtoiminnan hankintoja varten tarvitaan sosiaali- ja terveystalouden päätös työosuusrahan suuruudesta, jotta palveluntuottajat osaavat määritellä tarjoushinnan palvelutoiminnalleen.

Sosiaali- ja terveystalouden 21.1.2019 § 14

Vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään 1.2.2019 alkaen, että:

- a) vahvistetaan työosuusrahan määräksi 2 euroa työtoimintatunti päihde- ja mielenterveyskuntoutujien ja vaikeavammaisten työtoiminnassa.
- b) vahvistetaan työosuusrahan määräksi 2 euroa työtoimintatunti ja ryhmätyöavotoimintaan osallistuville 2 euroa työtoimintatunti kehitysvammaisten työtoiminnassa,
- c) maksetaan läsnäolopäiviltä työosuusrahaa, sairausloman ajalta ei makseta työosuusrahaa.
- d) kesälomarahakorvauksesta luovutaan.

Käsittely:

Vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja selosti asiaa.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liite:

- Vammaisneuvoston lausunto sosiaali- ja terveystaloudelle koskien sosiaalihuoltolain ja kehitysvammalain mukaisen työtoiminnan työosuusrahan maksamisen yhdenmukaistamista

Täytäntöönpano: Kotona asumisen tuki Päivi Keskinen
Perhepalvelut: Anne Mustaniemi
Henkilöstöpalvelut: Tuula Kirvesmäki

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Perhepalvelut/ asumispalvelupäällikkö Mustaniemi Anne p. 040 1984578
Vanhus- ja vammaispalvelut/ palvelupäällikkö Päivi Keskinen p. 050 3145629
Sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi